

яка б істотно впливала на проблему якості освіти. Потрібна наукова експертиза причин негативних наслідків модернізації освіти на пострадянському просторі, оволодіння тією аналітикою, завдяки якій можливо проаналізувати якість освіти як процесу, змісту і результату, використовуючи інформаційно-комунікативні технології.

Література:

1. Бойко А.І. *Філософія модернізації освіти в системі ринкових трансформацій: світоглядно-філософ. аналіз* / А.І.Бойко. – К.: Знання України, 2009. – 379 с.
2. Воронкова В.Г. *Формування інформаційної культури особистості як умова успішної адаптації людини до життя в інформаційному суспільстві* / В.Г.Воронкова // *Гілея: науковий вісник: зб. наук. пр.* - К.: Вид-во УАН ТОВ «НВП» «ВІР», 2014. – Вип. 86 (7). – С. 198-203.
3. Згуровский М. *Путь к обществу, основанному на знаниях.* – Режим доступа: <http://www.zn.ua/3000/3300/52340>
4. *Модернізація соціогуманітарного простору: історичний досвід, виклики та перспективи. Збірка матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю 14-15 травня 2015 р.* – Житомир-Вінниця, 2015. – 322 с.
5. Соснін О.В. *Інформаційно-комунікативний менеджмент: зарубіжний та вітчизняний досвід : навч.посіб.* / О. В. Соснін, В. Г. Воронкова, В. О. Нікітенко, М. Ю. Максименюк. - Київ : КПП ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2017. – 316 с.

Воденніков Сергій (Запоріжжя, Україна)

**УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ОСВІТИ В УМОВАХ ЕВОЛЮЦІЇ ВІД
ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА ДО «СУСПІЛЬСТВА ЗНАНЬ»**

Управління якістю освіти в умовах еволюції від інформаційного суспільства до «суспільства знань» – це надання освіти майбутньому працівнику, включаючи знання у сфері антикризового менеджменту, в основі якого вирішення кризових ситуацій та здобуття нових знань, лідерства, формування іміджу ВНЗ. Посилення конкуренції в умовах інформаційного суспільства змушує вищі навчальні заклади по-новому оцінювати свої конкурентні можливості. Перетворюючи освіту на найважливіший фактор конкурентоспроможності не тільки окремих виробників, але й національної економіки в цілому, в контексті управління освітою потребує більшої гнучкості. Виокремимо основні тенденції освіти в умовах інформаційного суспільства: рух освіти у напрямку інтеграції у світову культуру (демократизація ВНЗ), створення системи безперервної освіти, комп'ютеризація ВНЗ, вільний вибір програм навчання. Управління якістю освіти в умовах інформаційного суспільства, що еволюціонує в «суспільство знань», зводяться до аналізу умов, при яких можливе досягнення якості освіти. Інформаційне суспільство – це суспільство, що динамічне у своєму розвитку, якісне перетворення якого визначається діями сукупності факторів, що включають: 1) широке розповсюдження інформатизації та усвідомлення у

зв'язку з цим знання як рушійної сили прогресу та умови успіху у будь-якій діяльності (організації); 2) наявність у молоді постійної потреби у нових знаннях, необхідних для вирішення нових задач інформаційного суспільства; 3) ефективне функціонування системи виробництва знань і передачі знань; 4) взаємне стимулювання пропозицій щодо отримання знання і попиту на знання (пропозиції намагаються задовольнити попит на знання і сформулювати цей попит); 5) ефективна взаємодія у рамках ВНЗ у суспільстві в цілому понять /підсистем, що виробляють знання, з системами/підсистемами інформаційного соціуму; 6) соціалізація «людини інформаційної» у добу інформатизації.

Згідно виявлення тенденцій освіти сучасними експертами, XXI століття формується під впливом таких факторів, як глобалізація, інформатизація, посилення інформаційно-комунікаційних технологій, що пронизують всі заклади освіти в умовах переходу від інформаційного суспільства до «суспільства знань». Всі вище перераховані фактори впливають на перетворення людського (інтелектуального) капіталу в національний ресурс, який сприяє формуванню інформаційної економіки та підвищення інтелектуального та економічного потенціалу країни. Сьогодні ми немов би занурюємося у формат нової освіти, яка впливає на якість викладання всіх наук, які можна звести до єдиного інформаційно-комунікаційного простору, закони функціонування та інтегративні сили якого настільки є сильними, що змушують всі вище перераховані способи, прийоми, методики, технології пристосовуватися до них. Таких глобальних перетворень в культурі та освіті ще не було і з цими тенденціями слід порівняти тільки появу писемності та початок книгодрукування [1].

Нове комунікаційне середовище (Інтернет) проявляється у тому, що зникає відповідальність автора за повідомлення, які передаються. Виникає спокуса і можливість у будь-який момент скоротитися несерйозністю, плагіатом, іронією, грою, що є характерними для епохи постмодерну. Інтернет – це механізм, у якому закладена принципова можливість заміни адекватних механізмів на ірраціональні (надсвідомі або несвідомі). Інтернет - це феномен фрагментаризації сучасної культури, пов'язаної з руйнацією класичної культури, що привело до фрагментаризації новоутворених культурно-освітніх феноменів. Одночасно Інтернет виступає більш вільним простором у формуванні власної рефлексії відносно явищ і процесів, які відбуваються в умовах трансформації інформаційного суспільства в «суспільство знань».

Однією з нових тенденцій розвитку сучасного світу є використання інформаційних технологій. Нові інформаційні технології – це засоби, а не цілі освіти, тому слід навчати студентів критично сприймати інформацію з Інтернету, формувати поняття про авторське право, обговорювати етичні проблеми, які при цьому виникають, адже інформаційна культура не зводиться тільки до навичок використання інформаційно-комунікативними технологіями. Одним із соціальних наслідків інформатизації є полегшення доступу сучасної

людини до культурної спадщини і цінностей народів, що, у свою чергу, надає особливої актуальності проблемам культурно-інформаційної компетентності особистості, формуванню не тільки толерантності до інших культур та систем цінностей, але й здатності критично осмислювати інформацію в умовах збиткового тиску інформаційного середовища, розвитку рефлексії і саморефлексії, внутрішнього самоаналізу особистості, росту духовного багатства і змісту особистості на основі сформованої ідеології інформаційного суспільства та забезпечення сталого розвитку країни [2].

Управління якістю освіти в умовах еволюції від інформаційного суспільства до «суспільства знань» включає надання майбутньому працівникові широку освіту, включаючи знання у сфері підприємництва, менеджменту, вирішення кризових ситуацій, інформаціології, а також навчити навичкам сприйняття нових знань. В умовах XXI століття з'явився і новий феномен корпоративних університетів, що займаються підготовкою і перепідготовкою кадрів у відповідності з конкретними потребами підприємства. У Запорізькій державній інженерній академії підтримуються тісні контакти з керівництвом ПАТ «Запоріжсталь» і готуються спеціалісти для всіх рівнів управління та виробництва. Посилення конкуренції зі сторони інших ВНЗ (включаючи приватні) змушує керівництво академії розвивати також всі форми безперервної освіти, по-новому оцінювати свої конкурентні можливості та адаптуватися до відкритого інформаційного середовища, що потребує більшої гнучкості [3].

В умовах еволюції інформаційного суспільства в «суспільство знань» інноваційна діяльність є одним з ключових факторів виробництва, в контексті якого інновація перетворюється на ключовий ресурс, а інтелектуальні та технічні здібності людини виступають основою багатства як індивідумів, так ВНЗ і всієї країни. Ефективна концепція підготовки спеціалістів в умовах інформаційного суспільства та його еволюції в «суспільство знань» повинна будуватися навколо наступних алгоритмів: 1) навчитися пізнавати; 2) навчитися працювати; 3) навчитися працювати з іншими; 4) навчитися набутти професійну кваліфікацію; 5) навчитися бути компетентним спеціалістом.

Основними компонентами управління вищою освітою в умовах еволюції від інформаційного суспільства до «суспільства знань» повинні стати: 1) невинне формування системи знань; 2) висока якість освітніх послуг; 3) доступність високоякісної освіти [4]. Наближаючись до європейських стандартів, Україна не повинна втратити найкращі традиції вітчизняної освіти, в основі яких якість освіти як найвищий критерій: 1) ми повинні знати, чому і як вчити в епоху інформаційної революції, а саме формувати знання, побудовані на знаннях та якісній інформації; 2) сприяти побудові національної економіки на основі інноваційних технологій (у сучасних спеціалістів повинні бути сформовані цілісні знання про ринкові інноваційні механізми); 3) держава повинна сформувати стратегію пріоритетного науково-технічного розвитку у вигляді національних програм на основі залучення до виробництва науки, освіти, бізнесу, які повинні будуватися на основі соціального партнерства в

єдиному взаємозалежному комплексі; 4) сучасна стратегія підготовки спеціаліста повинна виходити з комплексного удосконалення освітніх програм бакалавра і магістра; 5) необхідно сформувати концепцію формування як професійного фахівця, так і всебічно розвиненої гармонійної особистості.

Формування ефективної концепції якості освіти, направленої на формування системи підготовки професійних фахівців, свідчить про високу якість освіти у ВНЗ України, і включає: 1) міждисциплінарну підготовку висококваліфікованих кадрів в контексті нових інноваційних напрямків спеціальностей; 2) концепцію гуманітарної освіти, яка була б прийнята на державному рівні 3) концепцію розвитку сучасних інформаційних технологій; 4) концепцію підвищення кваліфікації професорсько-викладацького складу (так як знання застарівають кожні 7-10 років); 5) сформувати у ВНЗ концепцію економічної, політичної духовної культури, націленої на всебічний розвиток особистості, високу свідомість і самосвідомість [5].

Управління якістю освіти в умовах еволюції від інформаційного суспільства до «суспільства знань» *повинно бути націлене на:* 1) нові методи аналізу економічних, політичних, соціальних та інших явищ; 2) вміння ефективно приймати управлінські рішення; 3) наукове вивчення суспільства; 4) високу гуманітарну культуру; 4) високу інформаційну культуру, яка вчить людину адаптуватися до умов плинного інформаційного середовища; 5) формування світоглядної, моральної та правової свідомості; 6) формування комунікативних компетентностей, які вчать жити в інформаційному суспільстві.

Література:

1. Горбунова Л.С. *Філософія трансформативної освіти для дорослих: університетські стратегії і практики [Текст]: монографія / Л.С.Горбунова; Нац. акад. пед. наук України; Ін-т вищої освіти. – Суми: Університетська книга, 2015. – 709 с.*
2. Данильян О. Г. *Інформаційна картина світу як соціокультурна реальність / О. Г. Данильян, О. П. Дзьобань // Гілея : наук. вісн. : зб. наук. пр. / гол. ред. В.М. Вашкевич. – К. : ВІР УАН, 2013. – Вип. 70 (№3). – С. 573–578.*
3. Дзьобань О. *Інформаційне суспільство як мережево-комунікативний простір управління / О. Дзьобань, О. Соснін // Віче. – 2015. – № 10. – С. 7-13.*
4. Згуровский М. *Путь к обществу, основанному на знаниях. – Режим доступа: <http://www.zn.ua/3000/3300/52340>*
5. Кириченко М.О. *Інформатизація як фактор оптимізації ідеології інформаційного суспільства та забезпечення його сталого розвитку/ М.О.Кириченко // Przemiany w nowoczesnym społeczeństwie: aspekt społeczne, ekonomiczne i humanitarne. – Польща, Ополь, 2017. – С. 149–156.*